

Posudek na bakalářskou práci studentky Michaely Eliášové:

**Vliv kooperace na rozlišování příbuzných u sociálních druhů hrabošů
(*Microtus arvalis* a *Microtus brandti*)**

Předkládaná práce obsahuje 22 stránek textu, dále 6 stránek literatury s 84 literárními prameny a čtyřmi stránkami příloh s tabulkami a grafy. Cílem studie bylo srovnat schopnosti rozlišovat příbuzné a nepříbuzné (ev. známé a neznámé) jedince na základě agonistického a sociálního chování mezi mláďaty u dvou druhů hrabošů s odlišným sociálním systémem. Hraboši jsou velmi vděčným objektem pro diplomové práce. Jsou v našich podmínkách dobře chovatelní, sledovatelní a ačkoliv morfologicky velmi podobní, jednotlivé druhy se výrazně liší v behaviorálních parametrech. Školitelka již delší dobu využívá těchto předností a jsou získávány zajímavé původní poznatky. Také tato studie není výjimkou. Pohlédnout na sociální organizaci u hrabošů z úhlu mláďat je slibný přístup, jež by mohl vést až ke kvantifikaci úrovně sociálního systému. Text práce je vybudován na velkém množství literárních údajů, které jsou velmi účelně a s nadhledem používány, text je čtivý dobře srozumitelný. Nicméně objevil jsem několik diskutabilních míst a nejasností, které by měly být vysvětleny.

- 1) K názvu: ze dvou druhů, ze dvou případů není možné stanovit vztah (vliv) mezi trváním rozpoznávání a úrovní sociálního systému. Ten by měl být dokumentován regresí více bodů. Vhodnější název práce by byl např. „Kooperace a rozlišování ... „
- 2) str. 2, 1. odst. – kognitivní schopnosti pravděpodobně nejsou obecné, ale vždy vázané na určitý typ úlohy jako je např. orientace v prostoru, získávání potravy, rozpoznávání jedinců, úniky před predátory atd.
- 3) Str. 17 – znamená delší čas věnovaný činnosti lepší výkon, lepší rozpoznávání?
- 4) Str. 19, nahoře - za jediný výraznější nedostatek považuji nerozlišování samců a samic. Argumentace, že to bylo obtížné, těžko ob stojí. Zvířata např. mohla být značena a teprve v dospělosti určena, nehledě na to, že u dvouměsíčních to již je rozpoznatelné. V behaviorálních studiích by vliv pohlaví měl být podchycen.

Uvedené poznámky a námitky ale úroveň bakalářské práce kolegyně Michaely Eliášové nesnižují. Tato studie prezentuje originální hypotézu a řadu původních dobře podložených poznatků, které by po doplnění o další druhy, měly být publikovány. Domnívám se proto, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě.

V Č. Budějovicích 30. 5. 2007

doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.